

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

Capvt XXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

vocaretur in dubium definitio consentanea canonibus, sed ut in publico conventu susciperetur hæc institutio canonica, ejusque discernendæ rationes subducerentur, quò faciliùs ei assentirentur universi, tum etiam ut pœna depositionis & exilij adversus Chorepiscopos à Summo Pontifice decreta temperamento quodam adhibito molliretur. Itaque coactò, ut diximus, conventu generali, modificata est hæc pœna à synodo & ab Imperatore. Statuerunt enim Chorepiscopis remittendam exilij pœnam, & ut gradum Presbyterorum tenerent, existimantes eam modificationem Leoni acceptam fore: *Prædictos autem Chorepiscopos omnes præcepit damnare, & in exilio detrudi. Ita vero omnes, maximè regni nobis à Deo commissi Episcopi cum eodem Arnone, permittente præfato Apostolico, mitius tractantes, jamdictos villanos Episcopos inter Presbyteros statuerunt*, inquit Karolus in libro septimo Capitularium. Præterea in eodem conventu suscepra est responsio Leonis, & singula edicto Imperatoris confirmata sunt: *Placuit, sicut Leonis Papæ & omnium Episcoporum nostrorum atque reliquorum fidelium generali & synodali consulto decrevimus, ut nullus Chorepiscopus &c.* Ceterùm heic observandum est decretum Papæ & definitionem synodi Gallicanæ edito regio, Caroli nomine concepto, promulgata fuisse; tamen res esset omnino spiritualis, cum de jure & auctoritate ordinationum ageretur.

VI. Ex his autem duo quædam colligenda sunt. Primum, Regem de rebus arduis ad Summum Pontificem referre consuevisse, atque adeo auctoritatem Præsidis synodi exercuisse. Alterum, novum non esse in Gallia ut decreta Curie Romanæ non antè vim legis apud nos habeant quàm Principum rescriptis firmata sint.

CAPVT XXVII.

Synopsis.

I. Explicatur modus agendi Ludovici Pij Imperatoris. Quatuor synodos in Gallia haberi præcepit; quarum canones confirmavit postquam jussu ejus examinati fuerunt in Concilio Vvormatiensi, præfente Legato Gregorij quarti.

II. Ejus Legati præsentia necessaria non erat in illo conventu: cui per occasionem interfuit, cum ob alia negotia venisset in Galliam. Probatum ex Eginhardo. Idem dicendum de Legatis qui synodo Compendiensi interfuerunt anno 757.

III. Nulli canones præsentia Legatorum de industria missorum firmati reperiuntur, præter Liptinenses & Francofordienses. Causè itaque legendus Benedictus Levita, qui Capitula Regum aut maxi-

ma ex parte fuisse statuta coram Legatis sedis apostolicæ, qui ea firmarunt auctoritate apostolica.

IV. Attamen Legatorum præsentia nihil detrahit de dignitate Regum nostrorum. Capitulare Lotharii, in quo quamplurima decreta extant circa disciplinam canonicam. Illud se observare velle præfatur Leo Papa quartus.

I. **E**VNDEM ordinem tenuit Ludovicus Pius, Karoli magni filius. Leges enim suas & capitula condebat, tribuendæ auctoritati rebus constitutis, in conventibus generalibus; Missosque persæpe suos dirigebat in provincias ad fovendam eorum executionem rebellésque puniendos; ut constat ex epistola ab eo scripta ad Sicharium Burdegalensem Archiepiscopum post habitam synodum Aquisgranensem anno DCCCXVI. & ex Capitulari ejus tertio edito anno octingentesimo vigesimo octavo. Anno autem sequenti unà cum filio suo Lothario præcepit ut antistes regni in quatuor locis congregarentur, Moguntia videlicet, Parisiis, Lugduni, & Tolosa, tractaturi de rebus ad religionem Christianam morumque emendationem pertinentibus, ac præterea significaturi quæ virtutum opera incumbant Principibus, Episcopis, & cujuslibet conditionis hominibus. Data ex eo Episcopis Lutetia congregatis occasio in unum corpus componendi nonnulla documenta valde utilia sub titulo Concilij Parisiensis in duos libros distributi. Horum porò quatuor Conciliorum canones Imperator confirmavit, postquam jussu ejus examinati fuerunt in conventu generali apud Vvormatiam habito; *Omnium tam Episcoporum quàm fidelium laicorum votis convenientibus*, ut ait Hincmarus; qui addit Legatum Gregorij quarti Summi Pontificis huic Vvormatiensi synodo interfuisse.

II. Præsentia hujus Legati necessaria non erat in synodo Vvormatiensi ad adjungendam auctoritatem canonibus in ea conditis; cum Impp. Karolus magnus & Ludovicus Pius quamplures alias congregari jufferint citra ullius Legati præsentiam, & cum præterea vetusti Pontifices agnovissent inesse synodis provincialibus auctoritatem condendi canones. Verùm cum Legatus ille in comitatu adesset ob nonnulla negotia, placuit eum interesse in deliberationibus causarum ecclesiasticarum. Docet autem Eginhardus Legatos ex diversis regionibus, ac nominatim ex urbe Romana, ad hunc conventum Vvormatiensem venisse ut res suas expedirent ac conficerent, quæ juxta usum illius seculi definiendæ erant ex sententia conventus generalis. *Imperator medio Augusto Vvormatiam venit*, inquit Eginhardus, ibique

lib. 7. Capitular.
c. 187.

lib. 7. Capitular.
c. 228. 229.

Epist. Lotharii ad
Sicharium
c. 187.

Epist. Lotharii
ad Carolum
c. 187.

Hincmarus de
vitiis laicorum
c. 187.

Epist. Lotharii
ad Augustum
c. 187.

habito generali conventu, & oblata sibi annua dona suscepit, & legationes plurimas, quae tam de Roma, & Benevento, quam de aliis longinquis regionibus venerant, & audivit & absolvit. Idem dicendum est de Legatis pontificiis qui Concilio Compendiensi interfuerunt anno septingentesimo quinquagesimo septimo, Georgio nimirum Episcopo Romano, id est, Episcopo provinciae Romanae, & Joanne Sacellario, quorum mentio extat in canone IX. illius synodi. Nam missi fuerant à Paulo primo ad Pippinum Regem, ut eum certorem facerent de sua electione, amorisque in Pippinum sui ac totius populi Romani abundantiam illi ostenderent; ut patet ex epistola Pauli Pontificis ad Pippinum.

III. Itaque nullos alios canones praesentia Legatorum de industria missorum firmatos reperio, praeter Liptinenses sub Carlomanno editos anno septingentesimo quadragesimo tertio, & Francofordiensis anno septingentesimo nonagesimo quarto. Quare caute legendus est Benedictus Levita, cum in praefatione ad librum quintum Capitularium ait, ut auctoritatem illis conciliet, ea fuisse maxima ex parte statuta in conventibus quibus Legati sedis apostolicae interfuerunt, ea firmantes apostolica auctoritate. Id enim intelligendum est de tribus postremis Capitularium libris, ut ipsemet Benedictus scribit in fine ultimi libri.

IV. Tamen illud nihil detrahit de dignitate Regum nostrorum. Contra, praedictio illo firmatur jus in cujus possessione tunc illi erant, convocandi nimirum Concilia, eorumque decreta confirmandi, aut modificatione adhibita inflectendi. Lotharius Imperator Capitulare edidit anno DCCCXLVII. quod ex legibus Caroli Magni, Ludovici Pij, Pippini, & ipsius Lotharij constat, quod observari jubet per univrsum Imperium, multa eis indicta qui contra venirent, sive Ecclesiastici forent, sive laici. in quo Capitulari quamplurima decreta extant circa disciplinam canonicam. Tantum autem abest ut Leo quartus ea damnet, tanquam à iudice non competenti edita, ut etiam ad Lotharium scribens profiteatur se observare velle illud Capitulare: De capitulis vel praeceptis imperialibus vestris nunc & in avum nos conservaturos modis omnibus profiteamur.

C A P V T XXVIII.

Synopsis.

I. Antiqua politia nondum prorsus eversa erat aevi Caroli Calvi. Episcopi tum lacertos movere coeperunt, eorum tamen decreta in synodis edita non

ante valebant quam in conventu regio approbata fuissent. Probatur exemplo Concilij Meldensis. De raptibus alienarum sponjarum.

II. Synodus Suesionensis anni 853. nullum canonem edidit extra materiam à Carolo propositam. Eius canones confirmati sunt apud Vermeriam in generali regni conventu.

III. Sub Carolo Calvo imminui capta Regum dignitas. Nicolaus primus ad se traxit convocacionem Conciliorum absque iuribus Principis. Aitum id adversus mores antiquos.

IV. Tamen Summus Pontifex potest synodum convocare intra Gallias, si id Ecclesia militas postulerit. Ita sensit synodus Suesionensis anno 866. adversus Britonum Episcopos scribens.

V. Antea convocatio Concilij generalis fiebat auctoritate Principis, etiam quando Summus Pontifex synodum in regno haberi praecipiebat. Probatur auctoritate Gregorij magni & Hincmari.

VI. Nicolaus primus sequi voluit exemplum beati Gregorij. Sua auctoritate eam synodum Suesionensem celebrari iussit. Quare synodus fateatur se congregatam fuisse iussu & auctoritate Nicolai. quod etiam agnoscit Carolus ad Nicolaum scribens.

VII. Volsadi Remensis Presbyteri causa aliam occasionem subministravit infringendae Conciliorum Gallicanorum auctoritati. Synodus Suesionensis cedit iussu Nicolai. Sed tamen eum haud occulte increpat, graviterque monet datum esse exemplum perniciosum posteris.

VIII. Volsadus gradui suo restitutus in synodo Suesionensi, statim sit Archiepiscopus Biturigenis; inexpectata restitutionis ejus confirmatione, quam Rex à Summo Pontifice postulaverat. Ex eo tempore Summi Pontifices ad se traxerunt iudicia appellationum Episcoporum & Presbyterorum.

IX. Concilium Metense iussu Nicolai congregatum, postulante Lothario Rege. Causa enim dubia erat. Agebatur de divortio Lotharij cum Thiberga.

X. Atamen Nicolaus non transmisit prorsus iura regia. Ex fallo ejus, deprehenduntur epistolas Pontificum apud nos obtinere non posse vim legis, donec Regi ostensa fuerint.

XI. Lethale vulnus synodis infixit Nicolaus primus praecipiens ut Acta synodi Metensis ad semittantur; ut si iniuste fuerit iudicatum, restaurari jubeat cognitionem.

XII. Nicolaus, primus omnium pronuntiavit neminem posse synodum generalem convocare absque iussione sedis apostolicae.

XIII. Duo loca male intellecta occasionem praebuerunt huic propositioni. Primus petitur ex synodo Romana in causa Symmachi Papa. Vera hujus synodi mens explicatur.

XIV. Secundus locus eruitur ex epistola Pelagij secundi adversus Ioannem C.P. qua explicatur. Canones generales Ecclesiae conditi non possunt absque sententia Romani Pontificis.

XV. Verissimum est Concilia non posse celebrari absque sententia Summi Pontificis. Sed regula illa extendi non potest ad Concilia nationalia. Hincmari praecleara regule asseruntur. An generalia regni Concilia haberi possint in palatio.

I. ANTIQUA politia nondum prorsus eversa erat aetate Caroli Calvi; tamen manifeste appareat bella civilia, quae

mod. Levita in pref. lib. 4. Capituli. Maxima ex parte eadem auctoritate apostolica & omnium Francorum auctoritate ordinis; utrumque assensu suo notata.

Capitulare Lotharij editum à Godefrido to. 1. Concilio imperiali. pag. 101.

As. Gratian. lib. 10. c. 9.